

Р.М. Ключник
кандидат політичних наук,
доцент кафедри міжнародних економічних
відносин та економічної теорії,
Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро

PASSIVE VOICE В АНГЛОМОВНИХ ЗМІ: ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Здобувачі, які опановують англійську мову у вищому навчальному закладі, мають уявлення про систему часів в активному та пасивному стані. Зокрема, пасивний стан (Passive Voice) вживається тоді, коли нам невідомо, хто саме вчинив дію над об'єктом, або це не є важливим у даному контексті. Передбачається, що студенти вже вміють формулювати твердження на кшталт *The agreement will be signed tomorrow* (угоду підпишуть завтра) та знайомі з ідіомами на зразок *Rome wasn't built in a day* (Рим збудували не за один день).

Втім, мова сучасних ЗМІ помітно відрізняється від тих «стандартних» фраз, які наводяться в якості прикладів у підручниках. Зокрема, засоби масової інформації висвітлюють набагато більшу кількість тем, порівняно з навчально-методичними виданнями, завжди обмеженими за обсягом.

Звернемося до матеріалів BBC, де в липні 2018 р. вийшла стаття з таким заголовком: *Tokyo Sarin attack: Aum Shinrikyo cult leaders executed* [4]. Звертає на себе увагу відсутність допоміжних дієслів. Адже з академічного курсу англійської мови ми пам'ятаємо, що у Present Perfect мало би бути *Aum Shinrikyo cult leaders have been executed: have* означає час Perfect, а *been* – пасивний стан. Перекласти це речення можна наступним чином: «Заринова атака в Токіо: лідерів секти «Аум Синрике» страчено».

Таке «нехтування» правилами граматики пояснюється просто: headlines (заголовки) мають бути короткими та звертати на себе увагу. Тому слова, що не несуть самостійного змісту (допоміжні дієслова, артиклі) часто опускають. Продовжуючи знайомитися з матеріалами BBC, знаходимо новину від липня 2019 р.: *South Africa's President Cyril*

Ramaphosa accused in corruption row [3]. Тут також «не вистачає» допоміжного дієслова, яке вказує на пасивний стан.

На сайті BBC знаходимо й пояснення, чому журналісти відають перевагу пасивному стану. Уряди, політики та офіційні особи таким чином приховують відповідальність. Вони часто говорять *mistakes were made* замість *we made mistakes*. Так, якщо справи йдуть добре, посадова особа говорить: *I decided on this course of action*. Якщо відповідальність на себе брати не надто вигідно, фраза може звучати так: *It was thought to be the right thing to do at the time* [1].

Подібних стандартів дотримуються й інші британські ЗМІ. Так, у 2019 р. газета *The Guardian* писала про протести в Росії: *Alexei Navalny taken from jail to hospital, as hundreds held at anti-government protests*. У цьому реченні бачимо навіть два випадки опущення допоміжних дієслів: перед дієсловами *taken* та *held* [2].

Таким чином, ЗМІ допомагають студентам отримати уявлення про стандарти мови, яких дотримуються журналісти. Безперечно, в академічному мовленні потрібно дотримуватися правил граматики. Але для тих студентів, які планують працювати у засобах масової інформації або ж просто цікавляться сучасним англомовним медіадискурсом, робота з аутентичними газетними текстами (особливо на економічну та суспільно-політичну тематику) є важливою складовою набуття мовних компетентностей.

Список використаних джерел

1. Grammar for news / BBC Academy. – Access mode: <https://www.bbc.co.uk/academy/en/articles/art20150914135359954>

2. Russian opposition leader ill after exposure to ‘undefined chemical’ / The Guardian. – Access mode: <https://www.theguardian.com/world/2019/jul/28/russian-opposition-calls-for-more-protests-after-mass-arrests>.

3. South Africa’s President Cyril Ramaphosa accused in corruption row / BBC. – Access mode: <https://www.bbc.com/news/world-africa-49052112>

4. Tokyo Sarin attack: Aum Shinrikyo cult leaders executed / BBC. – Access mode: <https://www.bbc.com/news/world-asia-43395483>